

Історія освіти в Саварці

Шкільне навчання в Саварці бере свій початок ще в останні десятиріччя кріпаччини.

Перша школа в Саварці була церковно – приходська. Школа була звичайною сільською хатою, де тепер на тому місці приміщення шкільної майстерні.

Вчитель отримував два рублі сріблом і 10 копійок з громадських грошей. Першим учителем був дяк **Афанасій Крижановський**, є свідчення.

У церковно – приходській школі була всього одна кімната і стояли довгі столи і лави, багато церковно – словянських книг, а також ікон. Вчилися переважно хлопці, іноді й чималі. Тих, хто навчався погано чекали покарання: удари лінійкою по спині, долонях, ставили коліньми на гречку, сіль з книжкою в піднятих руках, залишали без обіду.

3 1897 року в с.Саваркка розпочала свою вчительську роботу **Марія Калінічна Іщенко** – одна з найвизначніших педагогів с.Саварки.

У 1898 році у трьох групах за списком налічувалося 150 учнів, з них дівчаток тільки 3. **Марія Калінічна** учила одночасно 3 групи, урок тривав 1 год.

Вчителька одержувала 12-15 рублів.

До школи приходило багато дітей, але потім їх залишалося менше . Деяких виключали за різні провини, дехто не міг подолати науку, інші працювали вдома. **Марія Калінічна** була в селі і лікарем, і швачкою, і радником.

5 жовтня 1915 р. почала свою роботу земська однокласна трьох-комплектна школа (де тепер красзнавчий музей).

Земською школою на той час керував **Нестор Михайлович Хоменко** вважав себе найосвіченішою , найрозумнішою людиною. До селян та їхньої мови ставився погордливо. **У 1919-1920 н.р.** довів школу до жахливого стану. Школа всю зиму не опалювалася. Доходило до того, що діти розігрівали власним тілом замерзле в класі чорнило. І це було у той час, коли громада мала в експлуатації великого вальцьового млина.

На початок вересня 1920 року професора математики **Михайла Пилиповича Кравчука** призначено завідувачем школою. Дякуючи йому школа зміцніла і набула популярності. Саварську семирічку називали « кузнею кадрів». Кравчук добився, щоб взимку до школи підвели електрику.

Говорячи про історію школи не можна не згадати про те, що протягом **1920 -1923рр.** учителем української мови і літератури працював поет **Дмитро Якович Загул**. Поет – філософ, поет –лірик, критик і теоретик літератури, талановитий перекладач, великий друг **Михайла Кравчука**.

Дмитро Євдокимович Чалий викладав українську мову і літературу. Це був дуже грамотний учитель, знання мав енциклопедичні. Уроки проводив часто зі скрипкою, співаючи вірші Шевченка, Франка, Лесі Українки. Наша школа має багатющі традиції, пишається своїми відомими земляками.

3 14 жовтня 1985 року школа носить ім'я відомого земляка, авіаконструктора, творця вітчизняного турбореактивного двигуна, **Архипа Михайловича Люльки**, якому під керуванням Олега Івановича Цимбала у **2007 році** було встановлено на подвір'ї школи пам'ятник, який ми оберігаємо. Це шана до нашого земляка, наше знання історії, її минулого і сьогодення.

Не слід забувати М.К.Іщенко, яка привила маленькому хлопчикові любов до науки та Михайла Пилиповича Кравчука – одного з найвизначніших математиків світу, який помітив талановитого учня, допоміг йому, сільському хлопцеві вступити до КПІ.

За сприянням А.М.Люльки у **1969 році** була побудована нова школа.

14 вересня 2004 року реорганізовано Саварську ЗОШ I-III ст. ім. А.М.Люльки на Саварський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ст.- дитячий садок»ім. А.М.Люльки Богуславської районної ради.

1 липня 2021року реорганізовано Саварський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ст.- дитячий садок» ім. А.М.Люльки на Саварську гімназію ім. А.М. Люльки Богуславської міської ради Київської області, потім через рік в Саварську гімназію.

Працюючи в школі, ми ставимо собі за мету: забезпечити розвиток і саморозвиток особистості, можливість самореалізувати себе в пізнавальній, навчальній діяльності, поведінці, розвивати індивідуальні здібності, духовні, інтелектуальні якості учнів, утверджувати принципи загальнолюдської моралі, формувати морально – етичні якості, забезпечувати повноцінний фізичний розвиток.